

Zala in Edi v novem veku – Zemljevidi, geniji in tiskarski čudeži

Nekega deževnega popoldneva sta Zala in Edi sedela v šolski knjižnici, obdana z debelimi knjigami in starimi zemljevidi. Med listanjem stare enciklopedije je Edi nenadoma potisnil očala na čelo in zavpil:

»Zala, poglej tole! Piše, da je pred več kot 500 leti nekdo odplul iz Evrope in pristal na povsem novem kontinentu!«

Zala je radovedno pokukala čez njegovo ramo.

»To mora biti Krištof Kolumb! Geografska odkritja! O tem bomo imeli naslednjo uro zgodovine!«

Nenadoma se je izmed knjig zasvetilo in iz starinskega zemljevida je potegnil vetrič. Otroka sta začutila rahlo vrtnčenje v trebuhu in... šuuuš! Znašla sta se sredi hrupnega pristanišča, kjer so mornarji vlekli vrvi, nosili sodčke in se pripravljali na dolgo plovbo. Nad glavo je plapolala zastava Španije.

»Kje sva?« je šepnila Zala.

»Mislim, da sva na začetku novega veka,« je rekel Edi z velikimi očmi. »To mora biti eno izmed Kolumbovih potovanj!«

Na obali sta opazila mladega mornarja, ki je razlagal:

»Kolumb je mislil, da je prispel v Indijo, a je v resnici odkril čisto nov svet – Ameriko! Od tam zdaj prinašamo nenavadne rastline: koruzo, krompir, paradižnik, kakav, tobak...«

»Kakav?« je vzkliknila Zala. »Torej... čokolado?!«

Mornar se je nasmehnil: »Tudi!«

Med vrvežem sta nato zagledala moža s svinčnikom za ušesom in debelo knjigo pod pazduho. Imel je razmršene lase, opazoval je vse okoli sebe in nekaj risal v zvezek.

»Otroka, pozdravljena! Sem Leonardo da Vinci, slikar, izumitelj, znanstvenik... Rad raziskujem svet. V teh časih se veliko dogaja – smo sredi renesanse!«

Zala ga je presenečeno pogledala:

»Renesansa? To pomeni... ponovno rojstvo?«

Leonardo je pokimal.

»Tako je. Ponovno odkrivamo znanje starih Grkov in Rimljanov. Vse nas zanima – umetnost, narava, človeško telo, veselje... Jaz rišem, slikam, gradim načrte za leteče stroje in preučujem, kako delujejo mišice!«

Edi se je oglasil:

»In humanizem? Je to isto kot renesansa?«

Leonardo se je nasmehnil.

»Humanizem je srce renesanse – verjamemo, da je človek v središču sveta in da lahko s svojim razumom doseže marsikaj. Študiramo jezike, zgodovino, naravo. Nič več ne sprejemamo vsega, kar slišimo – raziskujemo in opazujemo!«

Zala je občudovala njegove skice v zvezku.

»To je neverjetno... Ampak kako vse te ideje pridejo med ljudi?«

»Aha!« se je zasvetil Leonardo. »Zaradi Gutenberga in njegovega tiskarskega stroja! Knjige zdaj niso več redke in drage. Znanje se lahko širi med ljudi! Ljudje berejo, razmišljajo, se učijo – in tako se svet spreminja!«

Znova je zapihal znani veter. Zala in Edi sta se z odprtimi očmi znašla nazaj v knjižnici, med knjigami in zemljevidi.

»Tole je bil pa pravi časovni skok!« je rekel Edi.

»Res je,« je pokimala Zala. »Zdaj pa veva – novi vek ni bil le čas velikih ladij, ampak tudi čas velikih misli, umetnosti in raziskovanja.«

Dragi učenci, drage učenke!

Hvala, ker ste naju skozi celo šolsko leto spremljali in z veseljem brali najine zgodbe. Zelo sva se razveselila vsakič, ko sva vedela, da naju berete, razmišljate z nama in skupaj z nama odkrivате zanimivosti sveta.

Vesela sva, da smo skupaj spoznavali naravo, se pogovarjali, iskali odgovore na radovedna vprašanja in se tudi zabavali.

Želiva vam lep in prijeten konec šolskega leta. Naj bodo dnevi polni igre, smeha, sonca in lepih trenutkov.

Tudi med počitnicami vas ne bova pozabila! Na **šolski spletni strani** vas bodo čakale nove zgodbe – zato naju le obiščite! Zelo bova vesela, če boste z nama tudi poleti. Komaj čakava, da se naslednje šolsko leto spet družimo, učimo, smejimo in raziskujemo skupaj.

Do takrat pa – uživajte počitnice, berite, se gibajte in ostanite radovedni!

Zala in Edi

